

Elemente de teoria funcțiilor de mai multe variabile complexe. Aplicații în studiul inelului de germeni de funcții olomorfe

Mihai-Sorin Stupariu

Sem. al II-lea, 2013-2014

Formula integrală a lui Cauchy (cazul unei variabile)

Teoremă (formula integrală Cauchy-Pompeiu) Fie $\Omega \subset \mathbb{C}$ deschis și mărginit și cu frontieră $\partial\Omega$ reuniune finită de curbe Jordan de clasă C^1 . Fie $f \in C^1(\bar{\Omega})$. Pentru orice $z \in \Omega$ are loc egalitatea

$$f(z) = \frac{1}{2\pi i} \int_{\partial\Omega} \frac{f(\zeta)}{\zeta - z} d\zeta + \frac{1}{2\pi i} \int_{\Omega} \frac{\partial f}{\partial \bar{\zeta}} \frac{d\zeta \wedge d\bar{\zeta}}{\zeta - z}.$$

Corolar. Dacă f este olomorfă, atunci pentru orice $z \in \Omega$

$$f(z) = \frac{1}{2\pi i} \int_{\partial\Omega} \frac{f(\zeta)}{\zeta - z} d\zeta.$$

Rezultate importante demonstate pe baza formulei lui Cauchy

- f holomorfă $\Leftrightarrow f$ analitică.

Rezultate importante demonstate pe baza formulei lui Cauchy

- ▶ f holomorfă $\Leftrightarrow f$ analitică.
- ▶ Principiul de identitate / principiul prelungirii analitice.

Rezultate importante demonstate pe baza formulei lui Cauchy

- ▶ f holomorfă $\Leftrightarrow f$ analitică.
- ▶ Principiul de identitate / principiul prelungirii analitice.
- ▶ Principiul de maxim.

Rezultate importante demonstrează pe baza formulei lui Cauchy

- ▶ f holomorfă $\Leftrightarrow f$ analitică.
- ▶ Principiul de identitate / principiul prelungirii analitice.
- ▶ Principiul de maxim.
- ▶ **Propoziție (Lema lui Poincaré pentru operatorul $\bar{\partial}$)** Fie Ω ca în ipotezele de la Teorema lui Cauchy și fie $g \in C^\infty(\bar{\Omega})$.
Funcția $f : \Omega \rightarrow \mathbb{C}$ dată de, pentru $z \in \Omega$ de

$$f(z) = \frac{1}{2\pi i} \int_{\Omega} \frac{g(\zeta)}{\zeta - z} d\zeta \wedge d\bar{\zeta}$$

este bine definită, C^∞ pe Ω și verifică egalitatea

$$\frac{\partial f}{\partial \bar{z}} = g.$$

Cazul general

- ▶ Formula lui Cauchy.

Cazul general

- ▶ Formula lui Cauchy.
- ▶ f holomorfă $\Leftrightarrow f$ analitică.

Cazul general

- ▶ Formula lui Cauchy.
- ▶ f olomorfă $\Leftrightarrow f$ analitică.
- ▶ Principiul de identitate / principiul prelungirii analitice.

Cazul general

- ▶ Formula lui Cauchy.
- ▶ f holomorfă $\Leftrightarrow f$ analitică.
- ▶ Principiul de identitate / principiul prelungirii analitice.
- ▶ Principiul de maxim.

Cazul general

- ▶ Formula lui Cauchy.
- ▶ f holomorfă $\Leftrightarrow f$ analitică.
- ▶ Principiul de identitate / principiul prelungirii analitice.
- ▶ Principiul de maxim.
- ▶ Lema lui Poincaré pentru operatorul $\bar{\partial}$.

Cazul general

- ▶ Formula lui Cauchy.
- ▶ f holomorfă $\Leftrightarrow f$ analitică.
- ▶ Principiul de identitate / principiul prelungirii analitice.
- ▶ Principiul de maxim.
- ▶ Lema lui Poincaré pentru operatorul $\bar{\partial}$.
- ▶ **Diferențe:** Teorema lui Hartogs.

Pregătiri

- ▶ Cadru de lucru și convenții:

Pregătiri

► Cadru de lucru și convenții:

- $\mathbb{C}^n$, coordonate $z = (z_1, z_2, \dots, z_n)$
- se notează $z' = (z_1, \dots, z_{n-1})$

Pregătiri

► Cadru de lucru și convenții:

- $\mathbb{C}^n$, coordonate $z = (z_1, z_2, \dots, z_n)$
- se notează $z' = (z_1, \dots, z_{n-1})$
- se lucrează în jurul lui 0

Pregătiri

- ▶ **Cadru de lucru și convenții:**
  - ▶ $\mathbb{C}^n$, coordonate $z = (z_1, z_2, \dots, z_n)$
  - ▶ se notează $z' = (z_1, \dots, z_{n-1})$
  - ▶ se lucrează în jurul lui 0
- ▶ **Lemă** Fie f olomorfă în jurul originii, $f \not\equiv 0$. Există o alegere a sistemului de coordonate $z_1, z_2, \dots, z_n$ astfel ca f să nu fie identic nulă pe axa $z_n = 0$. În particular, pentru această alegere a sistemului de coordonate, există un $s \geq 0$ astfel ca $f(0, z_n)/z_n^s$ să aibă limită finită, nenulă, pentru $z_n \rightarrow 0$.

Pregătiri

- ▶ **Cadru de lucru și convenții:**
  - ▶ $\mathbb{C}^n$, coordonate $z = (z_1, z_2, \dots, z_n)$
  - ▶ se notează $z' = (z_1, \dots, z_{n-1})$
  - ▶ se lucrează în jurul lui 0
- ▶ **Lemă** Fie f olomorfă în jurul originii, $f \not\equiv 0$. Există o alegere a sistemului de coordonate $z_1, z_2, \dots, z_n$ astfel ca f să nu fie identic nulă pe axa $z_n = 0$. În particular, pentru această alegere a sistemului de coordonate, există un $s \geq 0$ astfel ca $f(0, z_n)/z_n^s$ să aibă limită finită, nenulă, pentru $z_n \rightarrow 0$.
- ▶ **(Idee de demonstrație:** Există o mulțime densă de vectori v pentru care funcția $t \mapsto f(tv)$ să nu fie identic nulă; se alege un sistem de coordonate pentru care un astfel de v este egal cu $(0, 0, \dots, 1)$.)

Noțiunea de polinom Weierstrass

- ▶ **Polinom Weierstrass de grad s în z_n :** este un polinom de forma

$$P(z', z_n) = z_n^s + a_1(z')z_n^{s-1} + \dots + a_s(z') = \sum_{k=0}^s a_k(z')z_n^{s-k},$$

unde:

Noțiunea de polinom Weierstrass

- ▶ **Polinom Weierstrass de grad s în z_n :** este un polinom de forma

$$P(z', z_n) = z_n^s + a_1(z')z_n^{s-1} + \dots + a_s(z') = \sum_{k=0}^s a_k(z')z_n^{s-k},$$

unde:

- ▶ $a_0(z') \equiv 1; a_1(0) = 0, \dots, a_s(0) = 0;$

Noțiunea de polinom Weierstrass

- ▶ **Polinom Weierstrass de grad s în z_n :** este un polinom de forma

$$P(z', z_n) = z_n^s + a_1(z')z_n^{s-1} + \dots + a_s(z') = \sum_{k=0}^s a_k(z')z_n^{s-k},$$

unde:

- ▶ $a_0(z') \equiv 1; a_1(0) = 0, \dots, a_s(0) = 0;$
- ▶ $a_1(z'), \dots, a_s(z')$ sunt olomorfe pe o vecinătate $|z'| \leq r'$ a originii din $\mathbb{C}^{n-1}$.

Noțiunea de polinom Weierstrass

- ▶ **Polinom Weierstrass de grad s în z_n :** este un polinom de forma

$$P(z', z_n) = z_n^s + a_1(z')z_n^{s-1} + \dots + a_s(z') = \sum_{k=0}^s a_k(z')z_n^{s-k},$$

unde:

- ▶ $a_0(z') \equiv 1; a_1(0) = 0, \dots, a_s(0) = 0;$
- ▶ $a_1(z'), \dots, a_s(z')$ sunt olomorfe pe o vecinătate $|z'| \leq r'$ a originii din $\mathbb{C}^{n-1}$.
- ▶ **De fapt:** Un polinom Weierstrass de grad s în z_n este un polinom $P(z', z_n) \in \mathcal{O}_{n-1}[z_n]$, de grad s , având coeficientul lui z_n^s egal cu 1 și astfel ca $P(0, z_n) = z_n^s$.

Teorema de pregătire a lui Weierstrass

Teoremă Fie f olomorfă într-o vecinătate a lui 0, astfel ca $f(0, z_n)/z_n^s$ să aibă limită finită, nenulă, pentru $z_n \rightarrow 0$. Există un polinom Weierstrass $P(z', z_n)$ de grad s în z_n și o funcție olomorfă u inversabilă pe o vecinătate a originii astfel ca

$$f(z) = P(z', z_n)u(z). \quad (1)$$

În plus, reprezentarea (1) este unică.

"Zerourile unei funcții olomorfe într-o vecinătate a originii, sunt date, pentru majoritatea sistemelor de coordonate, de zerourile unui polinom Weierstrass."

Teorema de împărțire a lui Weierstrass

Teoremă Fie $P(z', z_n)$ un polinom Weierstrass fixat, de grad s în z_n . Pentru orice funcție olomorfă mărginită f pe $\Delta = \Delta(r', r_n)$ există q, R olomorfe pe Δ , cu $R(z', z_n)$ polinom Weierstrass de grad $\leq s - 1$ în z_n astfel ca

$$f(z) = P(z', z_n)q(z) + R(z', z_n) \quad (2)$$

și $\sup_{\Delta} |q| \leq C \sup_{\Delta} |f|$, $\sup_{\Delta} |R| \leq C \sup_{\Delta} |f|$, unde C este o constantă independentă de f . În plus, reprezentarea (2) este unică.

Structura inelului de germani de funcții olomorfe

- ▶ Fie X o varietate complexă, $\mathcal{O}_X$ fasciculul structural (fasciculul de germani de funcții olomorfe).

Structura inelului de germani de funcții olomorfe

- ▶ Fie X o varietate complexă, $\mathcal{O}_X$ fasciculul structural (fasciculul de germani de funcții olomorfe).
- ▶ Fie $x \in X$ arbitrar, fixat; fie $\mathcal{O}_{X,x}$ inelul local al germanilor de funcții olomorfe în x .

Structura inelului de germani de funcții olomorfe

- ▶ Fie X o varietate complexă, $\mathcal{O}_X$ fasciculul structural (fasciculul de germani de funcții olomorfe).
- ▶ Fie $x \in X$ arbitrar, fixat; fie $\mathcal{O}_{X,x}$ inelul local al germanilor de funcții olomorfe în x .
- ▶ **Propoziție** *Inelul $\mathcal{O}_{X,x}$ este domeniu de integritate.*

Structura inelului de germani de funcții olomorfe

- ▶ Fie X o varietate complexă, $\mathcal{O}_X$ fasciculul structural (fasciculul de germani de funcții olomorfe).
- ▶ Fie $x \in X$ arbitrar, fixat; fie $\mathcal{O}_{X,x}$ inelul local al germanilor de funcții olomorfe în x .
- ▶ **Propoziție** *Inelul $\mathcal{O}_{X,x}$ este domeniu de integritate.*
- ▶ **Teoremă** *Inelul $\mathcal{O}_{X,x}$ este Noetherian.*

Structura inelului de germenii de funcții olomorfe

- ▶ Fie X o varietate complexă, $\mathcal{O}_X$ fasciculul structural (fasciculul de germenii de funcții olomorfe).
- ▶ Fie $x \in X$ arbitrar, fixat; fie $\mathcal{O}_{X,x}$ inelul local al germenilor de funcții olomorfe în x .
- ▶ **Propoziție** *Inelul $\mathcal{O}_{X,x}$ este domeniu de integritate.*
- ▶ **Teoremă** *Inelul $\mathcal{O}_{X,x}$ este Noetherian.*
- ▶ **Teoremă** *Inelul $\mathcal{O}_{X,x}$ este factorial.*